

M. Mars Di Bartolomeo (LSAP) | Jo. Jo. Här President, gëschter si mer informéiert ginn, d'Madamm Beissel an ech, dass de Rapporteur de Moien net kéint do sinn an dofir hu mer eis preparéiert, fir de Rapport ze maachen. Als Rapporteur hätte mer normalerweis zéng Minutte gehat, mir hunn dat a ganz grousser Kollegialitéit gemaach a mer waren dofir angeneem iwwerrascht, dass de Moien de Rapporteur awer do war an dofir froen ech Indulgence, dass meng Ausféierungen e bësse méi laang waren, well ech geduecht hat, ech géif hei als Rapporteur optrieden. Also, wannechgelift e bëssen Indulgence. Et kéint och net méi vir!

M. Fernand Etgen, Président | Mir huelen Akt vun den Aussoe vum Här Mars Di Bartolomeo. Den Här Kartheiser.

M. Fernand Kartheiser (ADR) | Jo. Ech muss mech bei de Kollege Mars Di Bartolomeo a Simone Beissel offensichtlech entschëllegen, well ech hat si gëschter gebieden, am Fall, wou den Här Reding haut de Moien net kéint kommen, de Rapport ze maachen. Den Här Reding huet e Stierfall an der Famill an ech war mer gëschter net sécher, ob den Här Reding haut kéint do sinn. Den Här Reding ass awer komm, trotz där schwieriger Situatioun, an där en am Abléck ass. Ech begrëissen, datt hien hei ass an ech wëll mech bei Iech entschëllegen, well ech Iech ëm eppes gebieden hat, wat elo awer net agetratt ass.

Merci.

M. Mars Di Bartolomeo (LSAP) | Akzeptéiert! Merci.

M. Fernand Etgen, Président | Merci, Här Kartheiser. D'Diskussioun ass elo ofgeschloss.

Mir kommen elo zur Ofstëmmung iwwert den Ännerungsvorschlag vum Chambersreglement 8127. Den Text steet am Document parlementaire 8127¹.

Vote sur la proposition de modification du Règlement de la Chambre des Députés 8127

D'Ofstëmmen fänkt un. Mir komme bei de Vote par procuration.

Den Ännerungsvorschlag ass mat 60 Jo-Stëmmen eestëmmeg ugeholl.

Résultat définitif après redressement : la proposition de modification du Règlement de la Chambre des Députés 8127 est adoptée à l'unanimité des 59 votants.

Ont voté oui : Mmes Diane Aehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mme Martine Hansen, MM. Max Hengel, Aly Kaes, Marc Lies, Mme Elisabeth Margue, M. Georges Mischo, Mme Octavie Modert, MM. Laurent Mosar, Gilles Roth, Jean-Paul Schaaf, Marc Spautz, Serge Wilmes (par M. Laurent Mosar), Claude Wiseler et Michel Wolter (par Mme Nancy Arendt épouse Kemp) ;

MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Frank Colabianchi, Fernand Etgen, Gusti Graas, Max Hahn, Mme Carole Hartmann, M. Claude Lamberty et Mme Lydie Polfer (par M. Max Hahn) ;

Mme Simone Asselborn-Bintz, M. Dan Biancalana (par M. Yves Cruchten), Mmes Tess Burton, Francine Closener, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Mme Cécile Hemmen, M. Dan Kersch, Mme Lydia Mutsch et M. Carlo Weber ;

Mme Semiray Ahmedova, M. François Benoy, Mmes Djuna Bernard (par Mme Josée Lorsché), Stéphanie Empain (par M. Marc Hansen), Chantal Gary (par Mme Jessie Thill), M. Marc Hansen, Mme Josée Lorsché, M. Charles Margue et Mme Jessie Thill ;

MM. Jeff Engelen, Fernand Kartheiser, Fred Keup et Roy Reding ;

MM. Sven Clement et Marc Goergen ;

Mmes Myriam Cecchetti et Nathalie Oberweis.

6. 8145 – Projet de loi portant modification de la loi modifiée du 15 juillet 2022 visant à mettre en place un régime d'aides aux entreprises particulièrement touchées par la hausse des prix de l'énergie causée par l'agression de la Russie contre l'Ukraine

Den zweete Punkt vum Ordre du jour vun dëser Sitzung ass de Projet de loi 8145, eng Ofännerung vum Gesetz iwwert d'Bäihëllef fir d'Betriber, déi vun der Energiepräiserhéijung betraff sinn. D'Riedezäit ass nom Basismodell festgeluecht. An d'Wuert huet elo de Rapporteur vun dësem Projet de loi, den honorabelen Här Gilles Baum. Här Baum, Dir hutt d'Wuert.

Rapport de la Commission spéciale « Tripartite »

M. Gilles Baum (DP), rapporteur | Merci fir d'Wuert Här President, an entschëllegt d'Verspéidung, ech mengen, ech sinn net deen Eenzege, deen de Moien net wierklech gutt an d'Stad komm ass, an dat ob-schonn et haut net geschnit huet.

Kolleeginnen a Kollegen, mam Projet de loi, deen ech Iech haut virstellen – et ass e Projet de loi, deen Der zum Deel scho kennt –, gëtt de Plaffong vun den aktuellen Hëllef fir d'Méikäschte bei Gas a Stroum bei de Betriber erhéicht. Am Kader vum Ukrain-Krich a vun de steigenden Energiekäschten ass fir d'aller-éischte Kéier de 15. Juli 2022 eng Rëtsch där Hëllef fir Entreprene agefouert ginn, an dat nom éischten Accord Tripartite.

Am November d'lescht Joer, nom zweeten Tripartitt-Accord, hu mir dat Gesetz ausgeweit, d'Aiden ausgeweit an hunn och d'fir gesuergt, dass nach méi Betriber dovunner kënnen profitéieren, an och d'Montante vun den Hëllef goufen dunn eropgesat.

Déi Hëllef ginn erméiglecht duerch den Encadrement temporaire de crise vun der Europäescher Kommissioun, en Encadrement, deen iwwregens den 28. Oktober d'lescht Joer verlängert ginn ass bis den 31. Dezember vun dësem Joer.

Am Gesetz, dat mer am Dezember d'lescht Joer gestëmmt haten, ware véier verschidden Hëllef virgesinn, déi momentan alleguer nach weiderlafen. Haut schwätze mer awer iwwert déi drëtt Hëllef, bestëmmt duerch den Artikel 4bis, déi mat dësem Projet soll verännert ginn. Si betrëfft d'Betriber, bei deenen d'Energiekäschten op d'mannst 2 % vum Chiffre d'affaires oder vun der Valeur de production ausmaachen, gekuckt op dee Mount, wou d'Demande och erage-reecht gouf.

Ab enger Hausse vun 80 % vun de Stroum- oder Gaspräisser am Verglach zu 2021 kann eng Subventioun, eng Hëllef, vu bis zu 70 % vun de Méikäschten iwwert der Hausse vun 80 % ugefrot ginn.

Bei dëser Hëllef gëtt elo mat dësem Gesetz de Maximalbetrag an d'Luucht geschrauft, an zwar vu 500.000 Euro op 2 Milliounen Euro pro Entreprisegrupp.

Wéi den Encadrement temporaire de crise vun der EU et virgesäit, dierfen d'Staathëllefën ënner kengen Ëmstänn de Plaffong vun deenen zwou Milliounen iwwerschreiden.

Wichtig ass och, nach eng Kéier ze soen, dass déi nei Hëllef, déi am Gesetz vun haut virläit, esou

beschriwwen ass wéi och déi viereg Hëllefën, dass si dem Accord vun der Europäescher Kommissioun ënnerläit.

D'Zil ass et, fir déi komplett Marge, op déi sech d'EU-Memberstaate gëeenege hunn, aus der Sektoun 2.1 vum Encadrement temporaire de crise auszeschöpfen an natierlech och d'fir ze suergen, dass eng fair Konkurrenz ass tëschent de Lëtzebuerger Betriber an deene Betriber aus aneren EU-Memberstaaten.

D'Zil ass et natierlech, de Betriber, déi vun der Erhéijung vun den Energiekäschte betraff sinn, ënnert d'Äerm ze gräifen, hir Kompetitivitéit ze garantéieren, hinne Previsibilitéit ze ginn an natierlech och géint d'Inflatioun virzegoen.

Ech wëll nach op de Käschtepunkt vun dëser Mesur a vun dësem neie Gesetz agoen. Mam Solidaritéitspak 2.0 war e Mesürepak entstan vu ronn 1,1 Milliard. An do war e Budget vun 375 Milliounen virgesi fir dës Aiden. Dee geplangte Budget bleift dee selwechten. Et d'ärf een natierlech net vergiessen, dass déi reell Ausgaben dervun ofhänken, wéi d'Energiepräisser an dësem Joer, an den nächste Wochen a Méint, wäerten evoluéieren. An dat ass, wéi mer alleguer wëssen, ganz schwéier anzuschätzen.

Ech wëll nach eng Kéier kuerz drop agoen, wellech aner Hëllef fir d'Betriber am Gesetz, dat mir modifizéieren, virgesi sinn. Bei der éischter Hëllef, do geet et drëms, en Deel vun de Stroum- a Gaskäschten ze kompenséieren vu Betriber, déi ganz vill Energie verbrauchen. Dat selwecht gëllt och fir Heiz- an Ofkühlungsméikäschten, mat der Konditioun, dass dës aus Naturgas oder Elektrizitéit, aus Stroum natierlech, produzéiert ginn.

Déi zweet Aide, déi betrëfft Betriber, déi an der Konstruktioun tätég sinn, déi Liewensméttel produzéieren an awer och de Wuerentransport bedreiwen.

Déi drëtt Aide ass déi, déi ëmgeännert gëtt mat deem Projet, dee mer de Moie stëmmen. An déi véiert Hëllef ass fir d'Produzente vun Hëtzt a vu Biogas an och Bedreiwer vun Hëtztreseauen.

Ech géif dann och ganz kuerz op d'Avisen agoen, déi zu dësem Projet virleien.

D'Chambre des Salariés huet hiren Avis ginn. Si bedauert awer, dass déi finanziell Hëllef net u sozial Krittäre gekoppelt sinn.

D'Chambre des Métiers huet och hiren Accord ginn a begréisst d'Erhiewung vum Plaffong vun den Aidé fir d'Betriber mat héijen Energiekäschten.

D'Chambre de Commerce erënnert drun, dass den Encadrement temporaire et ernannt d'Betribshëllef bis Dezember 2023 auszebezuelen. An dat gëtt jo och elo duerch de Solidaritéitspak 3.0 an dat zukünftegt entsprecheend Gesetz gereegelt.

An de Staatsrot huet säin Avis ginn, do war keng Opposition formelle dran.

Voilà, Kolleeginnen a Kollegen, ech soen Iech alleguer Merci fir Äert Nolauschteren. An ech ginn den Accord vun der DP-Fraktioun zu dësem Gesetz.

Plusieurs voix | Très bien!

M. Fernand Etgen, Président | Merci villmools dem Här Rapporteur Gilles Baum.

An éischten ageschriwwene Riedner ass den honorabelen Här Marc Spautz. Här Spautz, Dir hutt d'Wuert.

Discussion générale

M. Marc Spautz (CSV) | Merci, Här President, léif Kolleeginnen a Kollegen, fir d'alleréischte e grouse Merci dem Gilles Baum fir säin ausféierleche Rapport. Et geet hei drëm, wéi hien ënnerstrach huet,

dass mer de Plaffong vu 500.000 op 2 Milliounen an d'Luucht setzen, wat eng gutt Saach ass. Ob déi herno gebraucht ginn, dat ass eng aner Fro. Mee dat brauch ech Iech heibannen net ze soen. Mir wëssen allegueren net, wéi d'Evolution vun den Energiepräisser weidergeet. Mee et ass wichteg fir eis Ekonomie, dass mer deene Betriber Garantië ginn, dass si Previsiounen hunn, dass si wëssen, wat do ka geschéien. Dat ass wichteg fir d'Betriber, mee et ass och wichteg fir déi Leit, déi do schaffen. Fir dass d'Gefor net besteet vu Chômage, Chômage partiel, ass et wichteg, dass esou eng Aide kënnt. An dofir kann d'CSV selbstverständlech dësem Projet d'Zoustëmmung ginn.

Merci.

Plusieurs voix | Très bien!

M. Fernand Etgen, Président | Merci villmools, Här Spautz. An da ginn ech d'Wuert weider un den honorabelen Här Yves Cruchten.

M. Yves Cruchten (LSAP) | Merci villmools, Här President. Och e grouse Merci un de Gilles Baum, eise President vun der Kommissioun, deem ech nach eng Kéier Merci soe fir seng gutt a kollegial Zesummenaarbecht an där spezieller Kommissioun, an dass mer do gutt virukommen. Ech schlësse mech och de Wieder vum Marc Spautz un, dass dat Gesetz hei wichteg ass fir d'Entreprises a fir allegueren déi Leit, déi an den Entreprisë schaffen. Dofir kritt selbstverständlech dat dote Gesetz och déi voll Ënnerstëtzung vun der LSAP.

Merci.

M. Fernand Etgen, Président | Merci villmools, Här Cruchten. An d'Wuert geet weider un déi honorabel Madamm Josée Lorsché.

Mme Josée Lorsché (déi gréng) | Merci, Här President. Jo, och mir als Gréng fannen et natierlech wichteg, d'Betriber, déi mat héijen Energiekäschte konfrontéiert sinn, ze ënnerstëtzen. Dat maache mer mat dësem Projet de loi. Mir ënnerstëtzen hir Aktivitéiten, mir schützen awer och hir Existenz an domat d'Aarbechtsplazen an eisem Land. Dat ass e ganz wichtige Punkt.

Nawell bleift et fir eis wichteg, dass och op deem Niveau weiderhin an d'Energietransitioun investéiert gëtt, an do brauchen d'Betriber och eng Ënnerstëtzung. An an deem Sënn wäerte mer och an déi Richtung dee Prozess weiderdreiven, fir dass mer déi Betriber esou kënnen opstellen, dass se manner energieintensiv kënnen produzéieren a méi onofhängeg vu fossilen Energië ginn. Dat muss och en Zil bliwien, dat mer net aus den Aen däerfe verléieren.

Dat gesot, wéilt ech dem Gilles Baum e grouse Merci ausdrécken, dem President vun eiser Tripartitt-Kommissioun an dem Rapporteur vu ganz ville Gesetzer, ënner anerem deem, dat mer elo stëmmen an dat och eisen Accord kritt.

Merci.

M. Fernand Etgen, Président | Merci villmools, Madamm Lorsché. An da wier et um honorabelen Här Fernand Kartheiser.

M. Fernand Kartheiser (ADR) | Jo. Villmools merci, Här President. Ech wéilt ufänke mat engem grouse Merci un den Här Baum fir säi Rapport. Ech mengen, de Verkéier, dat ass absolutt ze verstoen, Här Baum. Mir haten alleguer Problemer, dat ass wierklech e grouse Problem.

Wat elo d'Gesetz ugeet, muss ee soen, et ass natierlech eng Verlagerung vun den Effete vun der Inflation vun de Betriber op de Staat. Et ass dat, wat mer hei maachen. Et ass richtig, dass mer dat maachen,

mee mir müssen alleguer wëssen, dass mer dat net ganz laangfristeg packen, einfach aus de Grënn vum Staatsbudget. Et ass also wichteg, dass mer eis wirklech Gedanke maachen, wéi mer et fäerdegbréngen, an der Zukunft eise Betriber nees bëlleg Energie, zouverlässig Energie, steuerbar Energie ze ginn, well mer eeben net op éiweg deen heite System kënnen viruféieren. Mir packen dat eng bestëmmten Zäit, mee mir sinn elo schonn, mat all deenen Tripartitt-Moossnamen, déi mer geholl hunn ... Bon, dat ass net alles fir d'Betriber, dat ass och fir d'Privatleit, mee mat deenen, déi och elo bei der Tripartitt, drëtt Ausgab, gemaach goufen, wäerte mer geschwënn – dat wier interessant, wann d'Regierung eis dat kéint soen, wat de Finanzvolumen ausmécht – an d'Gréisstenuerdung vun ongeféier 3 Milliarden Euro kommen, oder vläicht nach méi, ech weess et net, an da muss mer kucken, mee d'Regierung kann eis dat vläicht soen, oder se soll et vläicht rechnen. Ech gesinn den Här Minister Fayot, ech ginn him dat vläicht mat, fir dann ze kucken, wat eigentlech elo de Finanzvolumen am Ganzen ass.

Dat ass also dat Éischt. Et ass e Problem, mir kënnen et elo maachen, mir kënnen et net ëmmer maachen.

Dat Zweet ass, mir musse kucken, dass mer och ganz ofhängeg si vum Ausland. Mir maachen hei vill, mir maachen dat solidaresch hei am Land, wéi mer dat gewinnt sinn a schwéieren Zäiten. Dat ass och ganz gutt esou, mee mir sinn net Meeschter vun deem, wat hei geschitt. Et ass esou, dass mer och am Ausland eng ganz Rei Entwécklungen hunn, wou d'Hëllef vläicht net ëmmer gradesou sinn, wa se net am europäesche Kader gereegelt sinn, wéi dat hei ka gemaach ginn. An d'Ofhängegkeet vum Ausland ka Repercussiounen hunn op déi Lëtzeburger Entreprises. Mir haten där Fäll schonn. Dat wäert eventuell zouhuelen, desto méi laang déi Kris dauert. Dat fragiliséiert eis och, dat heescht, et ass eng Diskussioun, déi ee muss an engem méi grouse Kontext féieren, fir eng Energiestabilität an Europa erëm kënnen ze reetablieren.

Mir müssen da weider diskutéieren, ech hoffen, dass mer dat geschwënn an der Chamber och kënnen maachen, fir eis mat den Effete Sënn, Notzen a Käschte vun der Sanktiounspolitik ausenannerzesetzen. D'Energie ass natierlech dee wichtigste Deel dovunner, awer net deen Eenzege. D'Finanzplaz an anerer, do sinn nach eng ganz Rei aner Aspekter dovunner, déi eng Kéier musse belicht ginn, och rechtlech Aspekter. A mir müssen och kucken, dass mer, wa mer esou eng Diskussioun féieren, dass mat enger gewësser Distanz maachen an déi Distanz och bei eis fannen, fir eis kritesch mat deene Saachen ausenannerzesetzen an ze probéieren, an d'Zukunft ze projezéieren, wéi et mat eiser Ekonomie an deenen nächste Jore soll a ka virugoen.

Mir hunn eng Rei Phänomene an Europa, wou mer eng Delokalisatioun scho gesi vun europäeschen Industrien a Richtung USA an anere Standuerter. Dat sinn alles Evolutiounen, déi mer musse gesinn an déi eis dann och Suerge maachen.

Dat hei ass e Gesetz, dat mir eeben elo an dësen Ëmstänn am Geescht vun der Tripartitt zesummen uhuelen. Dat ass eng ganz gutt Saach. Mee wéi gesot, et ass nëmme een Element an enger ganz komplizierter Situatioun.

Als ADR stëmmen mer dat awer selbstverständlech mat.

Ech soen Iech Merci.

M. Fernand Etgen, Président | Merci villmools, Här Kartheiser. An da wier et un där honorabeler Madamm Myriam Cecchetti.

Mme Myriam Cecchetti (déi Lénk) | Jo, merci, Här President. Als Alleréisch wollt ech et maache wéi den Här Baum, den honorabelen Deputéierten Här Baum. Ech wëll mech och entschëllege fir de Mueren, dass ech ze spët komm sinn. D'Zich haten iwwer 20 Minutte Verspéidung an ech stoung scho mam Bus am Stau, do hunn ech deen Zuch virdrun net kritt. Ech huelen ëmmer meeschtens deen Zuch virdrun, fir pünktlech hei ze sinn. Duerfir entschëllegen ech mech, dass ech beim éischte Vott och net derbäi war. Et louch net a menger Muecht, et war den öffentlichen Transport.

An da wëll ech awer och dem Rapporteur e grouse Merci soe fir säin exzellente mëndlechen a schrëftleche Rapport. Dëse Projet de loi reit sech wierklech an eng ganz Retsch vu Projet-de-loien an, déi d'Aidë betreffen.

Interessant ass awer bei dësem Projet de loi, dass elo endlech am Exposé des motifs emol Kloertext steet, dass et an éischter Linn net drëms geet, deenen Entreprises onbedéngt ze hëllefen, déi a Schwierigkeete sinn, mee et geet ëm d'Kompetitivitéit. Ech mengen, ech hat dat och schonn déi leschte Kéier bei den Aidë gesot, dass et haaptsächlech dorëms geet. An do hu mer eeben e Problem, dass mir eebe Gott sei Dank zu deene Länner gehéieren, déi dat och kënnen maache fir eis Entreprises, mee dass mer an Europa, wierklech an der europäescher Zon, do e Gap kréien, dass mer awer och Länner hunn, déi dat doten net kënnen maachen. Dat heescht, innerhalb vun Europa schiedege mir eis eigentlech iergendwéi selwer. Bon, den Här Kartheiser ass och schonn drop agaangen, dass dat e Riseproblem ass.

Mee bon, ceci dit, et ass och elo net dowéinst, wou mir eis enthalen. Mir enthalen eis eeben och erëm bei dësen Aiden, well, genau wéi d'CSL et geschriwwen huet, keng Géigeleeschungen am soziale Beräich dra sinn, keng Mesüre virgesi sinn, keng sozial Géigeleeschungen virgesi sinn.

Voilà, merci fir d'Nolauschtenen.

M. Fernand Etgen, Président | Merci, Madamm Cecchetti. A leschten ageschriwwene Riedner ass den honorabelen Här Sven Clement.

M. Sven Clement (Piraten) | Merci, Här President. Léif Kolleeginnen a Kolleegen, d'Piraten begrëissen d'Upassung vun dëse Plaffongen. Mir haten an der Kommissioun e kuerzen Echange nach driwwer, wat dat kascht. Mir sinn do gewuer ginn, dass bei ganz ville Betriber glécklecherweis de Seuil nach guer net erreecht gouf, dass et hei awer éischter och en vue vun der Verlängerung vum Gesetz néideg gëtt, déi Seulen nach eng Kéier an d'Luucht ze setzen, well soss, wann een dat natierlech iwwert d'Zäit cumuléiert, déi dat Gesetz hei a Kraaft bleift, mer dann iergendwann eng Kéier kéinte Problemer kréien.

Deementspriedend ass dat hei fir eis ganz kloer eng Mesür, déi och an d'Zukunft kuckt, déi dat éischter previsibel mécht, wéi dass se elo retroaktiv hei probéiert, nach eppes ze retten. Et gesäit esou aus, als géif et de Betriber daitlech besser goen, wéi mer am Ufank gefaart haten, wéi mer dat Gesetz hei op den Instanzewee bruecht hunn. Ech mengen, dass ass dat, wou mer haut sollte frou driwwer sinn, net doriwwer, dass mer d'Gesetz nach eng Kéier verlängere müssen, dass mer Plaffong mussen upassen, mee u sech sollte mer frou driwwer sinn, dass et eise Betriber daitlech besser geet, wéi mer hätte kënnen fäerten, wéi dat Gesetz hei initial op den Instanzewee koum. An dat freet eis. An dofir wäerte mer dat Gesetz hei och matstëmmen.

M. Marc Goergen (Piraten) | Ganz gutt!

M. Fernand Etgen, Président | Merci villmools, Här Clement.

D'Regierung huet d'Wuert, den Här Wirtschaftsminister Franz Fayot.

Prise de position du Gouvernement

M. Franz Fayot, Ministre de l'Économie | Jo merci, Här President. Merci dem Rapporteur fir säi gudden a ganz komplette Rapport an och merci deenen aneren Orateurs fir d'Kontribution zu dëser Diskussioun. An ech freeë mech iwwert dee breeden Zousproch zu dësem Projet de loi.

Jo, et ass hei eng weider Upassung vun eiser Legislatioun un den europäesche Kader an un de Spillraum, deen en och bitt, fir am Endeffekt hei, änlech wéi scho während der Covid-19-Kris, eiser Ekonomik ze hëllefen, iwwert déi Krisphas, eng hoffentlech kuerzfristeg Krisphas, ewechzekommen doduerch, dass mer déi Aiden, déi den europäesche Kader erlaabt, an am Kader vun dem Temporary Crisis and Transition Framework, u sech och esou zäitno wéi méiglech upassen.

Dat muss mer natierlech allkéiers duerch e Gesetz maachen. Dat ass net grad e Facteur vu grousser Agilitéit. Dat hu mer der Europäescher Kommissioun och schonn e puermol gesot, dass mer allkéiers erëm mussen e Gesetz maachen, dat dann och meeschtens relativ kuerzfristeg ausgeluecht ass, dat heescht, wou mer dann allkéiers erëm mussen Adaptatiounen maachen. Mee et ass effektiv esou, dass mer dat ëmmer erëm maachen, wéi gesot, fir deen europäesche Kader esou vill wéi méiglech auszuschöpfen a fir eisen Entrepreneuren et ze erlaben, och esou breet wéi méiglech heirobber zrëckzegräifen.

Et ass effektiv eng Situatioun, fir haaptsächlech deenen energieintensive Betriber ze hëllefen, iwwert déi schwéier Passe hei ewechzekommen. Et ass richtig, dass mer op europäeschem Niveau e Problem hu mat Distorsioun vun der Konkurrenz, dee Level-Playingfield, deen net fir all d'Länner d'selwecht ass, well net all d'Länner effektiv déi selwecht finanziell Marge de manoeuvre hunn. Verschiddener kënnen Saache maachen, anerer kënnen dat manner. Verschidde Länner hunn Energieproduktioun, wou se och kënnen, an dat wësse mer och allegueren, iwwer aner Weeër hir Entreprisë subventionéieren. Och dat kreéiert Distorsiounen am europäesche Marché, an eisem Marché intérieur, an dat ass keng glécklech Situatioun.

Et ass trotzdem awer elo esou zurzäit, an dat huet och natierlech mat der Evolutioun vun den Energiepräisser ze dinn, dass mir, mengen ech, hei zu Lëtzebuerg e Kader hunn, mat deem mer eisen Entrepreneuren, mengen ech, am breede Sënn an alle Secteuren awer relativ gutt a cibléiert kënnen hëllefen, spezifesch fir d'Situatioun vun der Energiedieierrecht, vun den Energiepräisser. Mir wëssen natierlech, dass et nach eng ganz Rei aner Problemer gëtt. Dozou gehéiert d'Penurie vu Matarbechter. Dat ass eng Situatioun, déi mer iwwerall an Europa an och bal iwwerall an der Welt hunn. Derbäi kënnt natierlech nach wie vor d'Knappheet vun enger Partie Matière-première, vun enger Partie halleffärdege Produkter, vu Semi-conducteuren. Och dat ass natierlech nach ëmmer eppes, wat der Ekonomik an och insbesonnesch der Industrie am breede Sënn weider ze schafe mécht.

Trotzdem mengen ech, dass mer hei, wéi gesot, eppes maachen, wat wichteg ass. Ech géif och gär soen, fir vläicht op déi Kritik vun der Chambre des Salariés anzugehen, dass mer derbäi sinn, am Wirtschaftsministerium en eisen Aiden ze schaffen, fir méi cibléiert eng Partie Conditionnalités eranzebréngen, fir justement d'Entrepreneuren ze incitéieren, fir op de Wee ze

goe vun där Transitioun, vun der digitaler, nohalteger Transitioun. Och do, mengen ech, kann een eis Aiden nach besser u sech kalibréieren, fir och d'Entrepreneuren op dee Wee ze bréngen. Dat ass scho ganz vill de Fall. Dat hu mer och scho mat eisen Neistartaidë gemaach während dem Covid-19, wou mer jo ganz spezifesch a mat méi Intensitéit déi Betriber encouragéiert hunn, déi op Circularitéit gesat hunn, déi déi digital nohalteger Transitioun an hiren Investissementen, an hire Prozesser wollte weiderbréngen. An dat maache mer elo op nach eng méi cibléiert Aart a Weis. Do si mer amgaang, drun ze schaffen.

Dofir, mengen ech, dat hei ass erëm eng Kéier eng weider Adaptatioun. Mir wëssen, dass mer an enger Transitioun dra sinn. Mir wëssen, dass eis Ekonomik, eis ganz Gesellschaft amgaang ass, sech ze änneren, fir eeben och déi Challenges unzegoen, déi mer hunn am Klimawandel, an der Adaptatioun un eng méi nohalteger Gesellschaft. An dat hei gehéiert nach wie vor och do derzou. Mee hei geet et un éischer Stell elo mol drëm, fir déi Kris ze iwwerbrécken, an där mer dra sinn.

Dofir merci fir déi grouss Zoustëmmung zu dësem Projet de loi.

Une voix | Très bien!

M. Fernand Etgen, Président | Merci villmools dem Här Wirtschaftsminister Franz Fayot. D'Diskussioun ass elo ofgeschloss.

Mir kommen elo zur Ofstëmmung iwwert de Projet de loi 8145. Den Text steet am Document parlementaire 8145⁵.

Vote sur l'ensemble du projet de loi 8145 et dispense du second vote constitutionnel

D'Ofstëmme fänkt un. Mir maachen elo de Vote par procuration. De Vott ass ofgeschloss.

De Projet de loi ass mat 58 Jo-Stëmme bei 2 Abstentionen ugehall.

Ont voté oui : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mme Martine Hansen, MM. Max Hengel, Aly Kaes, Marc Lies, Mme Elisabeth Margue, M. Georges Mischo, Mme Octavie Modert, MM. Laurent Mosar, Gilles Roth, Jean-Paul Schaaf, Marc Spautz, Serge Wilmes, Claude Wiseler et Michel Wolter (par M. Laurent Mosar) ;

MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Frank Colabianchi, Fernand Etgen, Gusti Graas, Max Hahn, Mme Carole Hartmann, MM. Pim Knaff (par M. Gusti Graas), Claude Lamberty et Mme Lydie Polfer (par M. Max Hahn) ;

Mme Simone Asselborn-Bintz, M. Dan Biancalana, Mmes Tess Burton, Francine Cloesener, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Mme Cécile Hemmen, M. Dan Kersch, Mme Lydia Mutsch et M. Carlo Weber ;

Mme Semiray Ahmedova, M. François Benoy, Mmes Djuna Bernard (par Mme Josée Lorsché), Stéphanie Empain, Chantal Gary, M. Marc Hansen, Mme Josée Lorsché, M. Charles Margue et Mme Jessie Thill ;

MM. Jeff Engelen, Fernand Kartheiser, Fred Keup et Roy Reding ;

MM. Sven Clement et Marc Goergen.

Se sont abstenues : Mmes Myriam Cecchetti et Nathalie Oberweis.

Freet d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Et ass also esou decidéiert.

7. Interpellation de Mme Carole Hartmann au sujet de la revalorisation du statut de l'indépendant

Fir ofzeschlësse fir de Moie komme mer elo zur Interpellatioun vun der Madamm Carole Hartmann iwwert d'Revaloriséierung vum Fräiberufferstatut. Déi gemeinsam Riedezäit ass nom Modell 1 festgeluecht. Et hu sech schonn ageschriwwen: den Här Laurent Mosar, den Här Dan Kersch, d'Madamm Semiray Ahmedova, den Här Roy Reding, d'Madamm Myriam Cecchetti, den Här Sven Clement an den Här Marc Spautz. An d'Wuert huet elo den Auteur vun der Interpellatioun, déi honorabel Madamm Carole Hartmann. Madamm Hartmann, Dir hutt d'Wuert.

Exposé

Mme Carole Hartmann (DP), interpellatrice | Här President, Léif Kolleeginnen a Kolleegen, laut enger Statistik vun der Banque mondiale waren 2019 8,7 % vun de schaffende Leit hei zu Lëtzebuerg Independanten. A Frankräich waren et dat selwecht Joer ëmmerhin 12,1 %, an der Belsch 14,2 %, an Holland 16,6 % an a Portugal souguer 16,9 %. Do ass bei eis hei zu Lëtzebuerg am Verglach mat den aneren europäesche Länner nach Sputt no uewen.

U wat läit et, dass mer net esou vill Selbstänneger hei zu Lëtzebuerg hunn? Et feelt eis generell un Independantsgeescht.

„Kuck, dass de beim Staat ënnerkënns, da gëss de gutt bezuelt an du hues eng sécher Plaz!“ Dëse Saz gëtt esou munche Jonken nogeluecht. D'Opfaassung ass leider oft déi, dass a sengem eegene Betrib schaffen Onsécherheet a Stress bedeit. Independanten erliewen och haart Zäiten. Et brauch ee just un d'Restaurateuren oder d'Hotellieren ze denken, déi quasi permanent disponibel mussen sinn.

Ech gesinn dat awer och a mengem eegenen Ëmfeld als liberal Affekotin. Et sinn der net méi schrecklech vill vu menger Promotioun, déi nach um Barreau ageschriwwen sinn. Eng Rei sinn der an der Magistratur, bei enger Verwaltung oder hu Salariésposten, zum Beispill am Banken- oder Assurance-sektor. Dat si méi gereegelt Aarbechtsplazen a si ginn engem méi Sécherheet.

Ob Salarié oder Independent, eppes hu se awer all gemeinsam. Se schaffen a cotiséieren an eise Sozialsystem. A genau do wëll ech bei dëser Interpellatioun zum Statut vum Independent usetzen a mech un den Aarbechtsminister wenden, well et gëtt an eisem System leider eng ganz Rei Differenze beim Traitement vu Salarié an Independanten. Hei ass et d'Verantwortung vun der Politik, Verännerungen unzestoussen. E bessere soziale Schutz, e méi moderne legale Kader an d'Revaloriséierung vum Independent allgemeng sinn do d'Haaptpunkten, déi ech uschwätze wëll.

Zanter der leschter Legislaturperiod huet d'Dräierkoalitioun scho wichteg Rechter op d'Independanten ausgeweit. Niewent dem Zougang zur zousätzlecher Rentenversicherung huet sech virun allem am Familienministerium ënnert der Leedung vum Corinne Cahen villes gedoen. D'Independenten krute genee wéi d'Salarié den Accès op de Congé parental, de Congé pour raisons familiales an de REVIS.

Och déi zéng Deeg Pappecongé, déi fir d'Salarié 2018 agefouert goufen, solle mat der Ëmsetzung vun der europäescher Work-Life-Balance-Direktiv endlech och fir d'Independanten zougänglech ginn. Eng Fuerderung aus dem Walprogramm 2018 vun der Demokratescher Partei, déi och hire Wee an de Koalitiounsprogramm vun der Regierung fonnt huet, gëtt esou ëmgesat.